

Fag, norsk 2025/2026

9. trinn

Veke 34- 41	Emne: Ordet er ditt
Tema (delmål for dei som treng det)	Lære om retorikk og utforske ein tale med retoriske omgrep. Lære om å skrive ein drøftingsartikkel, lese ein eksempeltekst og skrive egne drøftingsartikklar. Lære nye ord og norskfaglege ord, og arbeide med plussord og minusord og å bruke logos og patos. Framføre og lytte til ein appell.
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla: lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samiske og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel samanlikne og tolke romanar, noveller, lyrikk og andre tekstar ut frå historisk kontekst og eiga samtid Kjenne att og bruke språklege verkemiddel og retoriske appellformer bruke kjelder på ein kritisk måte, markere sitat og vise til kjelder på en etterretteleg måte i egne tekster bruke fagspråk og argumentere sakleg i diskusjonar, samtalar, munnlege presentasjonar og skriftlege framstillingar om norskfaglege og tverrfaglege tema informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike føremål tilpassa mottakar og medium skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og rett teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål

	uttrykke seg i ulike sjangrar og eksperimentere med sjangrar på kreative måtar		
Læringsaktivitet og ressursar	Kapittel 2, Norsk 9 frå Cappelen Damm. Skolen.cdu.no:, Argumentasjon: Vurder argumenta, Argumentasjon: Argumentere for eller imot, retorikk, struktur, teiknsetting, finn kjelder, før kjelder i teksten og kjeldeliste, drøftingsartikkel, appeller frå forskjellige politiske parti Lese bok: <i>1957</i> av Jon Ewo. Viktige norskfaglege omgrep: tale, retorikk, appellform, sensur, drøfte, sitat, henvise		
Vurdering	Skriftleg evaluering: drøftingsartikkel Munnleg evaluering: appell Nasjonal prøve i lesing		
Vurderingskriterium	LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
Tverrfaglege tema	- Folkehelse og livsmeistring - Demokrati og medborgarskap		
Kjerneelement	- Tekst i kontekst - Kritisk tilnærming til tekst - Skriftleg kommunikasjon - Munnleg kommunikasjon		
Grunnleggjande ferdigheiter	- Munnlege ferdigheiter - Å kunne skrive - Å kunne lese - Digitale ferdigheiter		

Veke 42-47	Emne: I andre sitt liv
Tema (delmål for dei som treng det)	Bli kjent med mikropoesi Fordjupe seg i og tolke ei novelle Utforske ein sjølvbiografisk tekst Lære å skrive ein omtale, lese ein eksempeltekst og skrive ein omtale Prøve ut ulike måtar å fortelje ei historie på, vurdere kva som gjer sterkast inntrykk og forklare kvifor Lære nye ord og nye norskfaglege ord, og arbeide med å utvide eit augeblikk og å skrive direkte og personleg Lære om å skrive ei novelle, lese ein eksempeltekst og skrive eigen novelle
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla: lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samiske og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel samanlikne og tolke romanar, noveller, lyrikk og andre tekstar ut frå historisk kontekst og eiga samtid beskrive og reflektere over eigen bruk av lesestrategiar i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa
Læringsaktivitet og ressursar	Kapittel 1: I andre sitt liv i Norsk 9, Cappelen Damm Kapittel 3: s.140-153 Skolen.cdu.no: Skildring, Noveller (filmsnutt), lese mellom linjene, verkemiddel. Viktige norskfaglege omgrep: tolke, underbygge, høgdepunkt, konflikt, metafor, tema, budskap, relevant. Lese bok: 1957 av Jon Ewo.
Vurdering	Skriftleg vurdering: Skriveøkt - skrive ei novelle

Vurderingskriterium	LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
Tverrfaglege tema	Folkehelse og livsmeistring		
Kjerneelement	- Tekst i kontekst - Kritisk tilnærming til tekst - Munnleg kommunikasjon - Skriftleg kommunikasjon		
Grunnleggjande ferdigheiter	- Munnlege ferdigheiter - Å kunne skrive - Å kunne lese - Digitale ferdigheiter		

Veke 48- 51	Emne: Tentamen, motgang og medgang
Tema (delmål for dei som treng det)	Førebu og gjennomføre tentamen Undersøke og reflektere over kjente sitat Lese mellom linjene i ein skjønnlitterær tekst Utforske eit tema i ulike tekster og kontekster og forklare eigne preferansar Lære nye norskfaglege ord Arbeide med indre monolog, ulike forteljemåtar, og å skrive informerande, sakleg og objektivt. Lære litt om samisk historie og samisk språk.
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla

	lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samiske og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel samanlikne og tolke romanar, noveller, lyrikk og andre tekstar ut frå historisk kontekst og eiga samtid beskrive og reflektere over eigen bruk av lesestrategiar i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa utforske og reflektere over korleis tekstar framstiller dei unge sin livssituasjon bruke fagspråk og argumentere sakleg i diskusjonar, samtalar, munnlege presentasjonar og skriftlege framstillingar om norskfaglege og tverrfaglege tema informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike føremål tilpassa mottakar og medium skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og rett teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjangrar i samtale om og omarbeiding av tekstar uttrykke seg i ulike sjangrar og eksperimentere med sjangrar på kreative måtar
Læringsaktivitet og ressursar	Kapittel 3 i Norsk 9 frå Cappelen Damm Førebuingshefte tentamen frå skolen.cdu.no Viktige norskfaglege omgrep: adaptasjon, konflikt, tolke, monolog, vendepunkt, budskap, synsvinkel, kontekst, tankereferat. Lese bok: 1957 av Jon Ewo.

Vurdering	Skriftleg evaluering: Tentamen		
Vurderingskriterium	LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
Tverrfaglege tema	Folkehelse og livsmeistring		
Kjerneelement	- Tekst i kontekst - Kritisk tilnærming til tekst - Munnleg kommunikasjon - Skriftleg kommunikasjon		
Grunnleggjande ferdigheiter	- Munnlege ferdigheiter - Å kunne skrive - Å kunne lese - Digitale ferdigheiter		

Veke 1-4	Emne: Grammatikk hovudmål
Tema (delmål for dei som treng det)	Kjenne til kva ordklasse verb er Gjenkjenne verb i setningar

	Kunne skrive setningar med rett bøyning av verb Kjenne til kva substantiv er Vete dei grammatiske kjønna Kjenne til standardbøyningar Kunne dei personlege pronomena på nynorsk		
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla: skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og rett teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøyning på hovudmål og sidemål bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjangrar i samtale om og omarbeiding av tekstar		
Læringsaktivitet og ressursar	Norsk frå Cappelen Damm Nye kontekst kurs 6.3 og oppgaver kurs 6.3 Personleg pronomen og eiendomsordoppgåver s. 104-107 i Norsk 9, Cappelen Damm Lese bok: 1957 av Jon Ewo.		
Vurdering	Skriftleg evaluering: eigenvurdering av grammatikkprøve		
Vurderingskriterium	LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
Tverrfaglege tema	- Folkehelse og livsmeistring - Demokrati og medborgarskap - Berekraftig utvikling		
Kjerneelement	- Tekst i kontekst - Kritisk tilnærming til tekst		

	• Munnleg kommunikasjon • Skriftleg kommunikasjon
Grunnleggjande ferdigheiter	• Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter

Veke 5-8	Emne: Kva er det norske?		
Tema (delmål for dei som treng det)	Nasjonalromantikken Eksperimentere med sjangre Lyrikk Kildeføring- på bilder Grammatikk: verbbygging		
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla: Informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike føremål tilpassa mottakar og medium Uttrykke seg i ulike sjangrar og eksperimentere med sjangrar på kreative måtar Lage samansette tekstar og kunne gjere greie for val av uttrykksformer		
Læringsaktivitet og ressursar	Kapittel 4 i Norsk 9, Cappelen Damm Noreg 1814 Nordmannen Faderen		
Vurdering	Munnleg evaluering: Lage og presentere ein PechaKucha Skriftleg: eksperimentierende skiving med elevvurdering		
Vurderingskriterium	LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring	MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring	HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring

	Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
Tverrfaglege tema	• Folkehelse og livsmeistring • Demokrati og medborgarskap • Berekraftig utvikling		
Kjerneelement	• Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Munnleg kommunikasjon • Skriftleg kommunikasjon		
Grunnleggjande ferdigheiter	• Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter		

Veke 10-17	Emne: Det mangfoldige språket
Tema (delmål for dei som treng det)	Dialektar og kjenneteikn Dialektar, identitet og haldningar Målmerke
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla: Utforske språkleg variasjon og mangfald i Noreg og reflektere over haldningar til ulike språk og talespråkvarianter
Læringsaktivitet og ressursar	Kap 5. i Norsk 9, Cappelen Damm Skolen.cdu: Intervju, språket ditt, sosiolektar og multietnolektar Utdrag frå serien Dialektriket Rune Nilssons dialektreise Landskap med Gravemaskiner av Rolf Jacobsen (Norsk 8). Nordmannen av Ivar Aasen s. 192 (Norsk 9) Lage undersøking Skrive rapport Gjennomgang av eksempeltekst i boka

Vurdering	Skriftleg evaluering: Gjennomføre ei undersøking og skrive ein rapport (oppgåve i læreboka)		
Vurderingskriterium	LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
Tverrfaglege tema	- Folkehelse og livsmeistring - Demokrati og medborgarskap - Berekraftig utvikling		
Kjerneelement	- Tekst i kontekst - Kritisk tilnærming til tekst - Munnleg kommunikasjon - Skriftleg kommunikasjon		
Grunnleggjande ferdigheiter	- Munnlege ferdigheiter - Å kunne skrive - Å kunne lese - Digitale ferdigheiter		

Veke 18-24	Emne: Generasjonar
Tema (delmål for dei som treng det)	Tentamen Korleis skrive dikt Språk og verkemiddel i dikt Språkhistorie- bakgrunnen for bm og nn
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla

	Lese skjønnlitteratur og sakprose på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samiske og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel Samanlikne og tolke romanar, noveller, lyrikk og andre tekstar ut frå historisk kontekst og eiga samtid Beskrive og reflektere over eigen bruk av lesestrategiar i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa Uttrykke seg i ulike sjangrar og eksperimentere med sjangrar på kreative måtar		
Læringsaktivitet og ressursar	Førebuingshäfte tentamen Kapittel 6, Generasjonar, i Norsk 9, Cappelen Damm Mikropoesi s. 8-9 Sangtekstar Øve på å skrive tale til konfirmasjonen Repetisjon novelle Repetisjon fagtekst Ida Jackson Morfar, Hitler og eg (Norsk 9) Her står eg og skal slå opp med ei jente (Skolenmin) Fossum: Søylen (Norsk 9) Øving på å løyse oppgåve av type 1 til tentamen (på sidemål)		
Vurdering	Skriftleg evaluering: tentamen Munnleg: fortelje om ein person som betyr mykje for deg (oppgåve i Norsk 9)		
Vurderingskriterium	LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
Tverrfaglege tema	Folkehelse og livsmeistring		

	• Demokrati og medborgarskap • Berekraftig utvikling
Kjerneelement	• Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Munnleg kommunikasjon • Skriftleg kommunikasjon
Grunnleggjande ferdigheiter	• Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter